KARL STAAFF.

En sol må ha lyst den våren,
den våren i vårens stad,
när den eviga Trikoloren
slog ut som i blommor och blad;
när idéernas genier sänkte
i väntande själar sitt ljus
och hoppet, det gifmilda, dränkte
all världen i drömmens rus.

En sol må ha lyst den våren
som aldrig en vår se'n då,
ty barn af de senare åren
de vilja det ej förstå.
De undra hvar gång, när de stanna
vid åttitalistens stol:
hur brinna hans ord, hans panna
hur lyser den ej af sol!

Där sjunka skuggor på lifvet,
och våren ger mager höst;
de många de flykta ur kifvet,
de fly till chindrens tröst.
Den bäste blir dufven och bitter.
Han hänler sist, när han går,
åt en outtröttlig, som gitter
idissla sin dröm om vår.

Men drömmarn från åttoitalet,
den rätte, han sviker ej,
och mulnar det än så galet,
han skräms ej af molnen, nej!
Och falla, som löf från träden,
hans drömmar och vänner ifrån,
han lyssnar till lärkekväden,
han lyss till en vårstorms dån.

Jag satt vid en drömmares sida,
en höfdings sida en kväll,
jag hörde det så till vida
ej blott af applådernas skräll.
Jag hörde det brusa kring borden
som kronor i vindens gång.
Jag hörde det sjunga i orden,
hans ord, som af västans sång.

Jag lyssnade tveksam. Det tycktes
så räkallt i tiden då.
Jag lyssnade tveksam. Man trycktes
af aningar, höstligt grå.
En skräck skalf i mänskornas gamman.
De lupo som jagade får.
Så drogo ej skyarna samman,
när det tecknade sig till vår.

Så kom det. Ett Herrans väder,
att ingen dess make minns.
Af stormar, som skrämt våra fäder,
i fasa ej halft den hinns.
Det stormar i mån'ar, det stormar
i långa och vintriga år.
Det bryter, det kufvar, det formar —
Gud vet, hvad ur formen går...

Men ufvar och korpar de glädjas,
just nu är dem världen i lag.
De hoppas, dem måtte tillstädjas
beständigt en natt som i dag.
De håna, de skria, de skratta
åt lärkan, som väldet har mist,
åt lärkan, som ej kunde fatta,
att ufven får rätt till sist...

Karl Staaff, du hörde dem skratta,
det skrattet förföljde dig jämt,
och splitternya de skatta
alltjämt sina nätta skämt.
De skrattat, när fältherrestafven
band härarna vid dina spår.
De skratta, de skratta vid grafven
åt honom, som trott på vår.

Karl Staaff, den kväll'n vid din sida
förgäter jag knappt eller sent.
Jag mötte din blick, den blida:
där inne var allting rent.
Där blomstrade trikoloren
af kärlek och hopp och tro.
Där byggde sig drömmarvåren
otröttlig sitt sångarbo.

Hvad se'n om du sveks af stunden
om ufven fick rätt en stund?
Den trötta höfdingeblunden,
den blir ej en evig blund.
Du sveks, men du svek ej din lära
som mången, när hanen gol.
I mörker de höljde din ära,
men aldrig din pannas sol.

Ty drömmarn från åttiotalet,
den rätte, han sviker ej,
och stormar det än så galet,
han skräms ej af stormen, nej!
Och falla, som löf från träden,
hans drömmar och vänner ifrån,
han lyssnar till lärkekväden,
han lyss till en vårstorms dån.

K. G. Ossiannilsson.

(För Svenska Canada-Tidningen).

MAKA ÅT ER OCH LÅT FRUNTIMRET KOMMA FRAM!

Det är förvånande att man i de östra staterna är så motvillig att ge damerna rösträtt. I de västra är man mycket medgörligare. Men där har det alltid varit så, äfven i de vildaste dagarne, att man alltid visat sig ridderlig mot det andra könet, ehuru man visst inte varit kruserlig man och man emellan.

Hvarför har man då så mycket emot kvinnorösträtten i östern? Om fruntimren få deltaga i politiken, kan det inte gärna bli värre än det har varit. Men det skulle kunna bli bättre.

Motståndarne mot kvinnorösträtten ha framhållit att politiken här i landet är sådan att det verkligen inte passar sig för fruntimmer att befatta sig med den. Och det kan nog vara sant. Men i så fall är den inte häller lämplig för karlar, som väl också ha en odödlig själ och som sannerligen inte ha visat sig ha större kraft att stå det onda emot än kvinfolk — snarare tvärtom. Och för resten är det inte frihet och likställighet. Hvad en karl får lof att göra, bör i all rättvisas namn också ett fruntimmer få försöka, antingen det är godt eller gått. Med all den undfallenhet för kvinnan, som påstås vara rådande här i landet — särskildt inom familjelifvet — är man dock i mitt tycke mycket orättvis mot kvinnan. I många fall är man det mot mannen också — men hans försvar åtar jag mig inte denna vecka.

I flera samhällen, de friare till och med, är det numera förbjudet för ett fruntimmer att besöka en krog utan att ha en karlslok med sig. Det gör det samma, om han är känd eller okänd för henne, bara hon har en karl med sig, får hon komma in. Liksom om det skulle vara mera moraliskt för fruntimmer att ha karlar med sig på krogen än att gå in där och ta sitt glas ensamma! Man begär inte att en karl skall ta ett fruntimmer med sig hvar gång han går in på en dylik plats för att ta sig en sup eller ett glas öl. Om rättvisa vore rådande, skulle man, när man stänger krogen för fruntimmer, också stänga dem för karlar. Och inte bara om söndagarne.

Detta var nu ett fall. Det finns många andra. Ett fruntimmer får inte, fast lagen ej uttryckligen förbjuder det, gå omkring på gatorna eller i offentliga lokaler med cigarr, cigarett eller pipa i munnen. Hvarför skola karlarne få lof till det, när fruntimren inte få det? Jag vill inte påstå att det vore bättre, om de senare finge det, men rättvisa och likställighet fordrar att äfven de förra blefve förbjudna — hvilket kanske vore det bättre sättet af de två att utjämna olikställigheten.

Kanske, när allt kommer omkring, är den egentliga, underliggande orsaken till det förtviflade motståndet mot den allmänna rösträtten för kvinnor och deras deltagande i städens och statens styrelse den, att man frukjar för att de skola styra om att just sådant, som de ej fått lof till för sitt köns skull — och kanske inte häller hafva haft någon särdeles lust till om inte därför att det varit reserveradt för herrarne — blir absolut förbjudet äfven för dessa. Såsom till exempel de nyss påpekade förhållandena som nära beröra ett par af den manliga mänsklighetens allra vanligaste svagheter.

Det manliga motståndet mot kvinnorösträtten är emellertid endast ett uppskjutande af det som ändå oundvikligen kommer. Det är bara att göra pinan litet längre och medför ändå intet resultat. Ty det kommer nu, hur man än bar sig åt. Och när det kommit, förvånar man sig säkerligen öfver att man varit så rädd för det. Karlar äro alltid rysligt nervösa, när det gäller någonting som de tro skall göra ondt. Man kan iakttaga det ganska tydligt i deras förhållande till tandläkaren, som de i allmänhet söka undvika, då däremot fruntimren tyckas finna nära nog en njutning i att anlita en dylik plågoande. Kvinnan går till tandläkaren nästan lika gärna som hon går till skönhetssalongen — och det kan vara tvifvel om på hvilket ställe hon får utstå de värsta plågorna. En karl däremot — ja, det är väl alldeles onödigt att ingå på en närmare beskrifning af hans beteende.

När den kvinnliga rösträtten trots hans motstånd kommit, skall han finna att det i alla fall inte var så farligt. För den gifte kan det vara bekvämt — och bekvämlighet är hvad en gift karl söker framför allt annat. Han behöfver då inte vidare befatta sig med politiken utan kan lämna det bestyret helt och hållet åt sin fru, liksom det i så många familjer är brukligt att ha sin religion i sin hustrus namn och låta henne draga försorg om hvad därtill hörer. Och politiken är väl i alla fall inte så viktig som religionen — ehuru det synes som om många ägnade sig mera ifrigt och allvarligt åt den förra än åt den senare. Och dock är i intetdera fallet någonting med säkerhet gifvet, hvad resultatet beträffar.

För mången manlig individ är det en motbjudande tanke att föreställa sig att det i framtiden blir kvinnlig styrelse icke blott i det samhälle där han bor — och möjligen kan flytta ifrån, om han inte tycker om det — utan äfven för hela republiken.

En professor i en af de östra staterna har till och med förutsagt att det torde bli en gammal ungmö, som bekläder presidentembetet, när rösträtten blir allmän och kvinnorna lika valbara som männen till alla embeten, det högsta såväl som det lägsta.

Det kan nog hända. Men då blir hon inte ungmö länge. Ty det tyckes finnas en viss kärleksmättad atmosfär i Hvita Huset, som angriper utan hänsyn till åldern. Presidentskan kan komma in ogift, men hon torde inte komma ut igen lika vestalisk.

Gift eller ogift, skulle väl en kvinna lika gärna kunna vara president i en republik, som hon kan vara regent i ett kejsardöme eller kungarike. Jag vet inte om det förra kan anses mera påkostande för hennes krafter än det senare och inte häller kan jag förstå att den manliga delen af landets befolkning skulle känna sig mera generad af att vara medborgare i ett land med kvinlig styrelse än undersåtar under en kvinlig regent. Äfven om det skulle vara äldre fruntimmer, och till och med ogifta sådana som invaldes. Det kan finnas kåringar äfven bland presidenter af mankön. Den enda faran skulle ligga däri att republikens grundlag kanske ej hölles så strängt i helgd som önskligt vore, ty fruntimmer bruka under alla förhållanden ha sin egen vilja och drifva den igenom, med lock eller pock, och det är inte alltid de så noga följa föreskrifter och förordningar. Dock går det i allmänhet bra nog och äfven om så ej skulle vara händelsen, så spiller ett fruntimmer inte lång tid med att omständligt förklara orsaken till sina handlingar utan låter det vara tillräckligt med att hon gjort eller underlätit det eller detta. Sådant är af stor praktisk betydelse i ett framåtskridande land och ett brådskande tidehvarf.

En ganska vanlig invändning, som man gjort mot de kvinnliga anspråken på olika politiska rättigheter med männen, är den, att om de komme i åtnjutande af dessa, skulle de låta påverka sig af manliga bekantskaper till skada för det allmänna bästa. Det vill med andra ord säga att männen skulle vara farliga för den bestående ordningen. Men när de inte kunnat göra värre skada än som skett, när de själfva fått styra och ställa, är det väl knappast troligt att de skulle kunna åstadkomma ett värre elände, om de finge hjälp af kvinfolket. Dessutom hade de då alltid den fördelen — som de säkerligen skulle begagna sig af — att skylla på fruntimren, om någonting ginge på tok. Ensamt detta tycker jag skulle vara tillräckligt argument för att vinna alla manliga medborgare för kvinnorösträtten.

Somliga säga att kvinnan redan nu är den egentliga styrande och alltid har varit det, hvarför det är alldeles onödigt att ge henne politiska rättigheter. Det kan det visserligen under sådana förhållanden vara, hvad det rent praktiska resultatet angår, men skryt, skrymteri och falskhet böra så vidt möjligt utrotas ur världen, och det är inte moraliskt rätt att ge karlarne anledning att gå omkring och skrodera öfver att de äro herrar på täppan, såsom somliga äkta män ha för sed, när de äro tillsammans med sina pokulerande vänner, men hvilket skryt straffar sig, om de råka glömma sig kvar hos dessa utöfver den för hemkomsten bestämda tiden.

Någon dylik, för det stolta manliga könet nedsättande dubbelhet skulle ej kunna komma ifråga, i politiskt afseende åtminstone, om det vore lagligen fastställdt att kvinnan i det hänseendet är mannens vederlike — hon må nu vara öfver- eller underlägsen i andra.

Kvinnorösträtten har nu kommit på programmet och en presidentkandidat — till och med en kandidat till statslegislaturen — får vara försiktig, hur han yttrar sig för eller emot frågan. Hälst ville han väl alldeles undvika den, om det vore möjligt. Men en krönikör behöfver inte vara så rädd af sig. Därför kan jag öppet säga att jag önskar af allt hjärta att fruntimren med det allra snaraste här och i hela världen få lika medborgerliga rättigheter med männen. Och äfven i alla andra hänseenden blifva likställda med dem — för såvidt de äro villiga att afstå från en hel del privilegier. Fruntimren menar jag. Jag vill gå ännu längre i sannt frisinne och säga att jag önskar dem icke blott rösträtt och valbarhet utan också att de framför karlarne bli valda till alla embeten och sysslor som förekomma i den s. k. politiken. Jag misstänker nämligen att om kvinnorna invälja män, göra de det icke ens så bra som männen, fast deras val långt ifrån alltid kan prisas. I betraktande af hur en stor del fruntimmer välja sig män, finns det ingen anledning att hysa allt för stort förtroende till deras goda smak och sunda omdömesförmåga. Men ifråga om personer af sitt eget kön lägga de i dagen en skarpsynthet och en kritisk förmåga som är höjd öfver alla tvifvel och som vida öfverträffar karlarnes. Det är därför jag önskar och hoppas att det med den allmänna kvinnliga rösträtten också följer ett tidehvarf af kvinlig styrelse. Jag tror inte det är så farligt som man föreställer sig.

Det enda jag har mina dubier om är lämpligheten af kvinlig polis. Äfven i den ringa utsträckning som man hittills försökt sig med denna innovation, har det visat sig att flirten tillåtagit ohyggligt. Det är visserligen rätt att fruntimren hålla karlarne i styr — de äro äfven vid den mest stadgade ålder ingenting annat än stora okynniga barn — men det är inte rätt att fresta och förleda dem. I all synnerhet som det starkare könet är så svagt.

Annars tror jag att samhället skulle vara lika säkert, om inte säkrare i kvinnohänder än i karlars klor.

Cornelius Corncob.

GEVÄRS- OCH VELOCIPED-REPARATÖRER.

The Northwest Cycle Co., 605 Logan ave. — Expert gevärssmed. Vi reparera och göra nya lager för alla slags fabrikat af gevär. Lås repareras, nycklar göras, ringar för barnvagnar påsättas.

Allt slags velociped och motorcykelarbete utföres.

Efterfrågas.

Gjutaren Uhr i Norrahammar, Sverige, frågar efter sin svägerska, Ester Hagardt, och sin lilla dotter, Sigrid Uhr. Han har läst i tidningarna, att de båda räddats vid Titanics undergång. Emellertid kunna deras namn ej återfinnas på passagerarlistorna. Bref har emellertid anländt från Strathcona, som tyda på, att de vistats på den platsen. Genom svenska konsulatets i Montreal försorg har polisen både i Strathcona, Ont., och Strathcona, Alberta, anställt efterforskningar. På den förstnämnda platsen hade man ingen kännedom om de eftersporda personerna, hvaremot myndigheterna i Alberta meddelat, att en person vid namn Bell torde för omkring två år sedan i Strathcona, Alberta, lefvat tillsammans med en kvinna, förmodligen svenska. För omkring 20 månader sedan hade de skiljts åt, hvarvid Bell afrest till Athabasca Landing, hvilken ort också är belägen i Alberta. Kvinnan skulle därefter en tid hafva uppehållit sig i Strathcona och därifrån begifvit sig till North Dakota i Förenta Staterna. Det antages, att denna kvinna vore identisk med Ester Hagardt. Rörande Sigrid Uhr har polismyndigheterna icke varit i stånd att inhämta någon som hälst upplysning. Gjutaren Uhr är förtviflad öfver att sväfva i okunnighet om, hvart hans lilla flicka tagit vägen. De, som hafva några upplysningar att lämna i denna sak, torde godhetsfullt tillskrifva Axel Fahlströms Advokatkontor, Jönköping, Sverige.

Julen Nalkas

och bör ni snart tänka på att

Höja Julglädjen

hos edra kära släktingar och vänner hemma i SVERIGE genom att ihågkomma dem med en kontant

Jul-Present

Sänd penningarne genom bankirfirman NIELSEN & LUNDBECK, NEW YORK, så kan ni vara trygg på att beloppet kommer fram säkert och med största snabbhet.

Gratis Nielsen & Lundbecks utmärkta, 64-sidiga Svenska Almanacka för 1915 är utkommen och sändes FRITT till alla som önska den. Sänd oss i dag er adress.

NIELSEN & LUNDBECK
24 STATE ST., NEW YORK.

Gör hemmet lyckligt

med en HOME MUSIC BOX. Det är det nyaste och mest storartade, billigaste och mest underbara musikinstrument för hemmet någonsin utbjudet. Det är mera njutning däri än en $100 Kammarorgel, emedan den alltid är redo och ingen behöfver tubbas till att spela. Ingen kännedom om musik behöfves för att kunna spela hvilken som hälst melodi. Så enkel, att ett barn kan sköta den. En hvar blir mycket öfverraskad och nöjd. Den spelar öfver 100 stycken, som visas af lista sänd med hvarje MUSIC BOX. Den kan användas i kyrkor, söndagsskolor, loger, sång- och andra föreningar att leda sången. Sparar kostnaden för en kväll genom att furnera musik för fest eller dans. Spelar alla kända hymner, dansmusik och populära sånger. Ni kan upprepa stycket eller spela ett annat stycke efter behag. Den kostar endast $6.00, i prydlig låda jämte musik. Vi skola sända den vid betalning af $2.00; ni betalar resten vid mottagandet. Agenter önskas. Sänd 2-cents frimärke för stor katalog.

STANDARD MFG. CO., 98 Park Place, New York, P. O. Box 1179; Dept. X 24.

St. Louis Furs & Hide Co

UPPKÖPARE OCH EXPORTÖR.

736 Banning St. Winnipeg, Man.

Sänd edra oxhudar, kalf- och fårfällar, ull, såväl som pälsar af allehanda vilda pälsdjur till oss; vi äro i tillfälle att betala eder de allra bästa pris. Vi köpa äfven lefvande höns, änder, gäss, kycklingar, smör och ägg o. s. v. Gör ett försök hos oss. Betalning, så snart varan anländer. Närmare upplysningar lämnas med nöje.

Nämn Svenska Canada-Tidningen, när ni skrifver.

Fioltillverkare

F. E. HANEL
Mästare i fioltillverkning.

Gör fioler och cellos på beställning. Artistisk reparation af gamla instrument en specialitet. Patroniserad och rekommenderad af ledande artister.

302 Birks Bldg., Telefon Main 1848. Winnipeg, Man.

Män önskas.

att lära automobil-, gas-tractoryrket, i Canadas ledande gas-maskinskola. Tager endast några få vecker att lära. Våra studenter läras hela att operera och reparera automobiler, lastautomobiler, gas-tractors, stationära och marinmaskiner. Vår egen fria arbetsbyrå hjälper eder att välja arbete, för $50 till $125 per månad, som chaufförer, jitneychaufförer, tractormaskinister eller mekaniker. Beställ, eller efterskrif fri katalog. Humphills Motor School, 643 Main st., Winnipeg.

Att lära Barberaryrket. Goda löner betalas medan ni lär. Fria verktyg. Endast några få vecker för att lära. Platser skaffas efter afslutad kurs, för från $15 till $30 per vecka. Eller vilja vi starta eder egen affär på lätta månatliga betalningar. Hundratals goda platser, där barberare önskas. Besök Canadas äldsta och största barberarskola. Äkta eder för eventuella imitationer. Efterskrif vecker fri katalog. Hemphill's Barber College, Hörnet King st. & Pacific ave., Winnipeg, eller 1709 Broad st., Regina, Sask.

UNGA MÄN

som ha lust till att lära känna sig själfva, skulle skrifva efter ett exemplar af N. Rosenberg Co's berömda bok

"LIFVETS HEMLIGHETER"

Boken omhandlar lifvets hemligheter, äktenskapet, många slags sjukdomar, hemliga synder, deras följder, förebyggande och hur man kan bota sig själf i hemmet, o. s. v., och är i hög grad intressant. Sändes fritt i försegladt omslag till en hvar som på ett postkort eller i bref insänder sin adress till den välkända läkarfirman

N. ROSENBERG CO., 180 N. DEARBORN ST., CHICAGO, ILL., U. S. A.

Canadian Northern Railway

TILLKÄNNAGIFVER ÖPPNANDET AF

Ny Canadensisk Linje

MELLAN

WINNIPEG OCH TORONTO

DEN 1 NOVEMBER 1915.

Winnipeg, Brandon, Regina, Saskatoon, Prince Albert, North Battleford, Calgary, Edmonton

CANADIAN NORTHERN

Port Arthur, Toronto, Kingston, Ottawa, Montreal, Quebec, Eastern Provinces och Eastern States

PASSAGERARTURER.

ÖSTGÅENDE
Lämnar Winnipeg måndag, onsdag, lördag kl. 5.15 e. m.
Anländer Toronto onsdag, fredag, måndag kl. 2.30 e. m.

VÄSTGÅENDE.
Lämnar Toronto måndag, onsdag, fredag kl. 10.45 e. m.
Anländer Winnipeg onsdag, fredag, lördag kl. 5.45 e. m.

Standard elektriskt belyst tåg. Alla bekvämligheter.

BILJETTKONTOR: Main och Portage. Tel. Main 1066, Winnipeg. Union Station, Main och Broadway, Telefon Main 2826. Bagagekontor, Main 3099.

Premieanbud

Det är oss en glädje att kunna bjuda våra läsare så nyttiga och enastående premieanbud som nedanstående, och vi äro säkra, att alla våra läsare äro eniga med oss om att premierna äro ovanliga och stora. Vi hoppas, att alla vilja göra sitt bästa, så att resultatet blir tillfredsställande. Den plan, vi beslutat följa denna gång med hänsyn till utdelning af premierna, är så vidt vi veta alldeles ny och bör väcka tillfredsställelse bland alla våra läsare, ty den ena får lika stor utsikt som den andra att vinna, samtidigt som vi uppsatt en extra premie för den, som samlar de flesta förskottsbetalande abonenter.

TÄFLINGEN BÖRJAR DEN 1 OKTOBER 1915 OCH SLUTAR D. 31 DECEMBER 1915, kl. 3 e.m.

PLANEN ÄR I KORTHET FÖLJANDE:

För hvarje dollar, egen prenumeration inberäknad, som ni insänder till Svenska Canada Tidningen, får ni mottaga ett nummer från oss, som ni gömmer, tills resultatet af täflingen blir bekantgjord, och hvaraf vi behålla en del, hvarpå vi skrifva edert namn och adress; om ni sänder in två dollars, får ni två nummer o. s. v. På nyårsafton den 31 december kl. 3 e. m. komma alla delar, vi hafva af numren, att placeras i en låda och blandas i vittnens närvaro. De lyckliga numren komma då att dragas af mr John E. Lidholm i Winnipeg. Vinnarnes namn tillkännagifvas sedan och premierna sändas direkt till vinnarna.

Hvad den extra premien beträffar kommer den som samlar de flesta prenumeranterna att mottaga densamma.

Priserna äro följande:

1:a Pris: EN FULLSTÄNDIG HANDELSKURS, 6 månader, vid Metropolitan Business College, värd $84.00

2:a Pris: EN FULLSTÄNDIG KURS I STENOGRAFI, TYPEWRITING, BOKFÖRING ELLER HANDELSLÄRA vid Metropolitan Business College, värd $42.00

Extra Pris: EN ÅSKLEDARE från Empire Lighting Rod Co., Winnipeg, värd $75.00

Svenska Canada-Tidningen

LOGAN AVENUE - - - WINNIPEG, MAN.